

Požadavky k talentové zkoušce - konzervatoř obor vzdělání hudba 82-44-M,P/01

hra na bicí nástroje

Požadavky k talentové zkoušce – odborné zaměření klasická hudba:

- **hra na malý buben**
Víření < >
Základní rytmy (plynulý přechod dělení doby na 2, 3, 4 a 6 částí apod.).
2 etudy pro malý buben
některou z etud R. Mikešky nebo
etudy J. Tuzara (např. č.56),
některou z etud D. Palieva (malý buben a klavír).
- **tympány**
Volný výběr etud nebo skladby pro sólové tympány (příp. s klavírním doprovodem).
- **souprava bicích nástrojů**
Základní doprovodné rytmy (v. buben, m. buben, H.H., PHo) nebo lze zvolit skladbu různého složení bicích nástrojů klasického charakteru.
- **melodický bicí nástroj** (*xylofon, vibrafon, marimba, zvonkohra*)
Volně zvolená skladba pro některý z uvedených nástrojů (originální nebo transkripce), sólová, případně s doprovodem klavíru. Lze použít i etudy pro xylofon S. Hojného.
- **zkouška hudebnosti:** schopnost rozlišovat výšky a délky tónů. Jednotlivé úkoly jsou realizovány formou reprodukce zadaných příkladů zpěvem (u mutujících chlapců možno též pískáním) nebo vytleskáním. K základním požadavkům patří zvládnutí reprodukce jednotlivých tónů a jejich přenášení z jiných oktáv do vlastní hlasové polohy, schopnost rozlišit a postupně zazpívat tóny harmonicky zadávaných intervalů a akordů (trojzvuků i čtyřzvuků) nebo požadovaný interval či akord zazpívat od zadaného tónu. Současně je požadována schopnost sluchové analýzy zadávaných příkladů, tj. rozlišení doškálných intervalů, doškálných kvintakordů a jejich obrátů, případně dominantního septakordu, rozeznání metra ve skladbě apod. Vyžaduje se rovněž schopnost zapamatování a následné reprodukce melodických úryvků, lidových písní (nebo jejich částí) a krátkých rytmických útvarů, případně reprodukce jednoduchých notových příkladů z listu. V průběhu zkoušky jsou hodnoceny také celkové reakce kandidáta, jeho pohotovost, schopnost improvizace, tvůrčí myšlení a hudební představivost.
- **zkouška ze základních hudebně teoretických znalostí:** schopnost čtení not v G i F klíči, znalost durových a mollových stupnic (včetně stupnic harmonických a melodických), základních a odvozených intervalů, doškálných kvintakordů (durových a mollových včetně obrátů, dále pak zmenšených a zvětšených) a dominantního septakordu. Vyžadována je také základní znalost italské hudební terminologie včetně tempových, dynamických, přednesových a jiných značek. Prověřuje se také základní orientace ve stylových obdobích evropské hudby od baroka po současnost včetně přehledu o nejvýznačnějších skladatelských osobnostech a jejich tvorbě.

Notové materiály lze získat v knihovně JKO, u vyučujících oddělení bicích nástrojů nebo stažením níže uvedených materiálů.

Příklady vhodných skladeb:

malý buben: R. Mikeška: Etuda IV/1

Etuda IV/6

Ve skladbách pro malý buben je bezpodmínečně nutné dodržovat pravidelné střídání levé a pravé ruky v jednoduché posloupnosti P L P L P L P... atd. bez ohledu na to, zdali hrajeme začátek taktu, přízvuchnou dobu apod. Vhodné je studium s metronomem popřípadě učitelem nebo starším zkušenějším spoluhráčem v případě střídavých taktů (IV/1). K balíčku povinných skladeb je přidán systém denních cvičení na malý buben, který může být vhodným doplňkem ke cvičení povinných etud.

tympány: R. Mikeška: Etuda I/4

Etuda I/6

V etudě I/6 bude při zkoušce metronom udávat čtvrtovou hodnotu s tečkou, nikoliv drobit takt na šest osmin. V etudě I/4 je třeba zvolit rukoklady a případné opakování rukou tak, aby nikdy nedocházelo ke křížení rukou (paliček). Právě vhodné rukoklady mohou křížení zcela odstranit. Nesmíme však opakovat ruce (tedy 2x pravou nebo levou ruku) v rámci šestnáctin, ale pouze po delších hodnotách jakými jsou osminy a čtvrtové noty. Nutno poznamenat, že větší tympán s nižším tónem leží po levici hráče, menší (vyšší tón) po pravici (tedy opačně, než je tomu u bicí soupravy). Vhodnou náhradou tympánů mohou být dva floor-tomy (velké tom-tomy na nožičkách). K etudě přikládáme doprovodná cvičení, kde jsou správné rukoklady rozpracovány v jednoduchých jedno- a dvoj- taktových repetičích – tzv. „denních cvičeníh“.

polymetrie: R. Mikeška: Polymetrie I/1

V etudě Polymetrie I/1 si můžeme zvolit dva nástroje (každý hrajeme jednou rukou), pokud možno s kontrastním zvukem, na které budeme cvičení hrát. Může to být malý buben a činel, tympán a wood-blok apod. V pokročilejším stadiu můžeme hrát cvičení jako duet s učitelem (každý hráč hraje jeden řádek). Platí základní pravidlo, že čtvrtka přecházejícího taktu rovná se čtvrtce taktu následujícího. V přechodu do taktů osminových se jedna čtvrtka rovná dvěma osminám a obráceně (pokud přecházíme z taktů osminových zpět do čtvrtových). V praxi to znamená, že **čtvrtové hodnoty jsou stále stejné!** Tedy pokud nejsou opatřeny znakem svorky a poměrem čísel, kdy dochází k jejich změně v rámci polymetrie 3 : 2, 4 : 3 atd. Polymetrická pásma jsou rozdělena mezi oba nástroje (obě ruce) střídavě, tudíž musíme věnovat velkou pozornost tomu, kdy v které ruce hrajeme hlavní doby a kdy polymetrii (svorky s čísly).

melodické bicí nástroje: R. Mikeška: Latin I.

Skladbu možno hrát na xylofon, marimbu, vibrafon, v nejkrajnějším případě na klavír (při tomto způsobu hrajeme pouze jedním prstem každé ruky, aby se tak „simulovala“ hra dvěma paličkami na melodické bicí). Levá ruka víceméně zvládá spodní osnovu, pravá horní. Spojí se pouze v běžích triol a šestnáctin.

V průběhu celé talentové zkoušky je zapotřebí prokázat všeobecnou orientaci v hudebním životě (všeobecný kulturní přehled se zaměřením na obor, který chce uchazeč studovat).

Požadavky k talentové zkoušce – odborné zaměření jazzová hudba:

- **hra na malý buben**
Víření < >
Základní rytmy (plynulý přechod dělení doby na 2, 3, 4 a 6 částí apod.).
2 etudy pro malý buben
některou z etud R. Mikešky nebo
etudy J. Tuzara (např. č.56),
některou z etud D. Palieva (malý buben a klavír).
- **bicí souprava**
Interpretace tématu, doprovod a improvizace v rámci jazzového standardu (s doprovodem klavíru, příp. kytary a kontrabasu; uchazeč si sám zajistí hudebníky, kteří ho doprovodí, případně si uchazeč zajistí doprovod z CD nebo z aplikace v telefonu nebo tabletu)
- **souprava bicích nástrojů**
Základní doprovodné rytmy (v. buben, m. buben, H.H., PHo) nebo lze zvolit skladbu různého složení bicích nástrojů klasického charakteru.
- **melodický bicí nástroj** (*xylofon, vibrafon, marimba, zvonkohra*)
Volně zvolená skladba pro některý z uvedených nástrojů (originální nebo transkripce), sólová, případně s doprovodem klavíru. Lze použít i etudy pro xylofon S. Hojného.

- **zkouška hudebnosti:** schopnost rozlišovat výšky a délky tónů. Jednotlivé úkoly jsou realizovány formou reprodukce zadaných příkladů zpěvem (u mutujících chlapců možno též pískáním) nebo vytleskáním. K základním požadavkům patří zvládnutí reprodukce jednotlivých tónů a jejich přenesení z jiných oktáv do vlastní hlasové polohy, schopnost rozlišit a postupně zazpívat tóny harmonicky zadávaných intervalů a akordů (trojzvuků i čtyřzvuků) nebo požadovaný interval či akord zazpívat od zadaného tónu. Současně je požadována schopnost sluchové analýzy zadávaných příkladů, tj. rozlišení doškálných intervalů, doškálných kvintakordů a jejich obrátů, případně dominantního septakordu, rozeznání metra ve skladbě apod. Vyžaduje se rovněž schopnost zapamatování a následné reprodukce melodických úryvků, lidových písní (nebo jejich částí) a krátkých rytmických útvarů, případně reprodukce jednoduchých notových příkladů z listu. V průběhu zkoušky jsou hodnoceny také celkové reakce kandidáta, jeho pohotovost, schopnost improvizace, tvůrčí myšlení a hudební představivost.
- **zkouška ze základních hudebně teoretických znalostí:** schopnost čtení not v G i F klíči, znalost durových a mollových stupnic (včetně stupnic harmonických a melodických), základních a odvozených intervalů, doškálných kvintakordů (durových a mollových včetně obrátů, dále pak zmenšených a zvětšených) a dominantního septakordu. Vyžadována je také základní znalost italské hudební terminologie včetně tempových, dynamických, přednesových a jiných značek. Prověřuje se také základní orientace ve stylových obdobích evropské hudby od baroka po současnost včetně přehledu o nejvýznačnějších skladatelských osobnostech a jejich tvorbě.

Notové materiály lze získat v knihovně JKO, u vyučujících oddělení bicích nástrojů nebo stažením níže uvedených materiálů.

Příklady vhodných skladeb:

malý buben: R. Mikeška: Etuda IV/1

Etuda IV/6

Ve skladbách pro malý buben je bezpodmínečně nutné dodržovat pravidelné střídání levé a pravé ruky v jednoduché posloupnosti P L P L P L P L... atd. bez ohledu na to, zdali hrajeme začátek taktu, přízvuchnou dobu apod. Vhodné je studium s metronomem popřípadě učitelem nebo starším zkušenějším spoluhráčem v případě střídavých taktů (IV/1). K balíčku povinných skladeb je přidán systém denních cvičení na malý buben, který může být vhodným doplňkem ke cvičení povinných etud.

polymetrie: R. Mikeška: Polymetrie I/1

V etudě Polymetrie I/1 si můžeme zvolit dva nástroje (každý hrajeme jednou rukou), pokud možno s kontrastním zvukem, na které budeme cvičení hrát. Může to být malý buben a činel, tympán a wood-blok apod. V pokročilejším stadiu můžeme hrát cvičení jako duet s učitelem (každý hráč hraje jeden řádek). Platí základní pravidlo, že čtvrtka přecházejícího taktu rovná se čtvrtce taktu následujícího. V přechodu do taktů osminových se jedna čtvrtka rovná dvěma osminám a obráceně (pokud přecházíme z taktů osminových zpět do čtvrt'ových). V praxi to znamená, že **čtvrt'ové hodnoty jsou stále stejné!** Tedy pokud nejsou opatřeny znakem svorky a poměrem čísel, kdy dochází k jejich změně v rámci polymetrie 3 : 2, 4 : 3 atd. Polymetrická pásma jsou rozdělena mezi oba nástroje (obě ruce) střídavě, tudíž musíme věnovat velkou pozornost tomu, kdy v které ruce hrajeme hlavní doby a kdy polymetrii (svorky s čísly).

melodické bicí nástroje: R. Mikeška: Latin I.

Skladbu možno hrát na xylofon, marimbu, vibrafon, v nejkrajnějším případě na klavír (při tomto způsobu hrajeme pouze jedním prstem každé ruky, aby se tak „simulovala“ hra dvěma paličkami na melodické bicí). Levá ruka víceméně zvládá spodní osnovu, pravá horní. Spojí se pouze v běžích triol a šestnáctin.

V průběhu celé talentové zkoušky je zapotřebí prokázat všeobecnou orientaci v hudebním životě (všeobecný kulturní přehled se zaměřením na obor, který chce uchazeč studovat).